

LAKS

Examenklacht

Eindexamenklachtenlijn LAKS eindrapportage 2023

Juli 2023

Rafke Hagnaars

Lars Oomens

Matthias Schmal

Sharon Chamman

Inhoud

1. Voorwoord.....	4
2. Eindexamenklachtenlijn (EEKL)	5
2.1 De opzet.....	6
2.2 Organisatorische klachten	6
2.3 Inhoudelijk klachten	6
3. Trends en signalen.....	8
3.1 Het overgrote deel van de klachten wordt digitaal ingediend.....	8
3.2 Klachten van verschillende onderwijsrichtingen	8
3.3 Lesuitval, de syllabus en voorbereiding op het examen.....	9
3.4 Geen extra maatregelen	9
4. Tabellen	10
Klachten per onderwijsrichting 2023	10
Klachten per onderwijsrichting 2022	10
4.1 Eerste tijdvak	11
4.1.1 Vmbo-bb, klachten en deelnemers per vak.....	11
4.1.2 Vmbo-kb, klachten en deelnemers per vak	12
4.1.3 Vmbo-gl/tl, klachten en deelnemers per vak.....	13
4.1.4 Havo, klachten en deelnemers per vak.....	14
4.1.5 Vwo, klachten en deelnemers per vak	15
4.2 Tweede tijdvak	16
4.2.1 Klachten per onderwijsrichting, tweede tijdvak	16
4.2.2 Aantal klachten per onderwijsrichting en vak.....	17
4.4 Totaal aantal klachten per klachtencategorie, gehele examenperiode.....	19
5. De Eindexamenklachtenlijn in de media.....	22
5.1. Communicatie met OCW, de Inspectie en CvTE.....	22
5.2. Samenwerkingen met de media	22
6. Tot slot.....	25

1. Voorwoord

De eindexamens van 2023 waren voor de bijna 186.000 leerlingen een spannende periode. Hoewel de eindexamens natuurlijk ieder jaar spannend zijn, kregen we van tevoren al veel signalen van leerlingen en ouders dat het dit jaar nog spannender was. In de voorgaande jaren, sinds 2020¹, zijn er elk examenjaar maatregelen getroffen op het examen om eindexamenkandidaten een beetje te helpen. Dit jaar is weer het eerste examenjaar waar er beperkt maatregelen werden getroffen. Leerlingen hadden dit jaar **geen** recht op een extra herkansing, de duimregeling of om de examens te spreiden. Wel was de afnameperiode van flexibele en digitale examens voor vmbo-kb en -bb leerlingen opnieuw verruimd en was het tweede tijdvak verlengd van vier naar tien dagen. Helaas is er alsnog een trend te zien dat eindexamenkandidaten zich niet goed voorbereid voelden op dit examen, door schoolsluitingen in coronatijd, het docententekort van de afgelopen jaren en de lesuitval die daarbij kwam kijken.

Ook dit jaar was de Eindexamenklachtenlijnlijn (EEKL) dé plek om opmerkingen en klachten te delen over de examens. Met een recordaantal klachten in het eerste tijdvak (meer dan 300.000) heeft het LAKS met behulp van een team aan vrijwilligers deze klachten gemonitord en behandeld. Zo nodig, hebben we klachten doorgezet naar het College voor Toetsen en Examens (CvTE), de Inspectie van het Onderwijs (hierna: de Inspectie) en examensecretarissen op school.

In het eerste tijdvak is het LAKS zowel telefonisch, als via de website (www.examenklacht.nl) bereikbaar geweest. De Eindexamenklachtenlijn werd op donderdag 11 mei geopend met een bezoek van toenmalig onderwijsminister Wiersma. Elke dag waren er twee beleidsmedewerkers van het LAKS aanwezig, twee bestuursleden en ongeveer acht vrijwilligers. De meesten van de vrijwilligers waren scholieren uit heel Nederland. De vrijwilligers hebben ons geholpen met het opnemen van de telefoon, het monitoren van de klachten die online binnenkwamen, met het bekijken en beoordelen van inhoudelijk klachten en met het bellen van scholen en examensecretarissen als er een (gegronde) organisatorische klacht bij ons binnen kwam. Ook hebben een aantal medewerkers en bestuurders van het CvTE en Cito meegeholpen met de klachtenlijn. In het tweede tijdvak waren er geen vrijwilligers aanwezig en werden alle klachten online ingevoerd. Klachten werden dan behandeld en bekeken door twee medewerkers van het LAKS. Elke examendag stuurde het LAKS dagrapportages naar het CvTE met het aantal klachten, wat het meeste opviel aan de klachten en welke specifieke vragen het meest beklagd werden. Deze dagrapportages worden door het CvTE meegenomen in de bepaling van de N-termen en de evaluaties van de examens.

Deze eindrapportage biedt een overzicht van de hoeveelheid en soorten examenklachten die bij het LAKS zijn binnengekomen. We schetsen over alle tijdvakken een beeld van de klachten, maar het meest uitgebreid doen we dat voor tijdvak 1. Ook geven we toelichting bij de gegevens en leggen we in sommige gevallen uit waar deze klachten vandaan komen. Dit alles doen we om een beeld te geven van de eindexamens van 2023.

We wensen je veel plezier met het lezen van deze rapportage en we hopen dat we er samen voor kunnen zorgen dat de eindexamens beter op de behoeften en de benodigde vaardigheden van leerlingen worden aangepast.

Tot volgend jaar,

Rafke, Lars, Matthias en Sharon

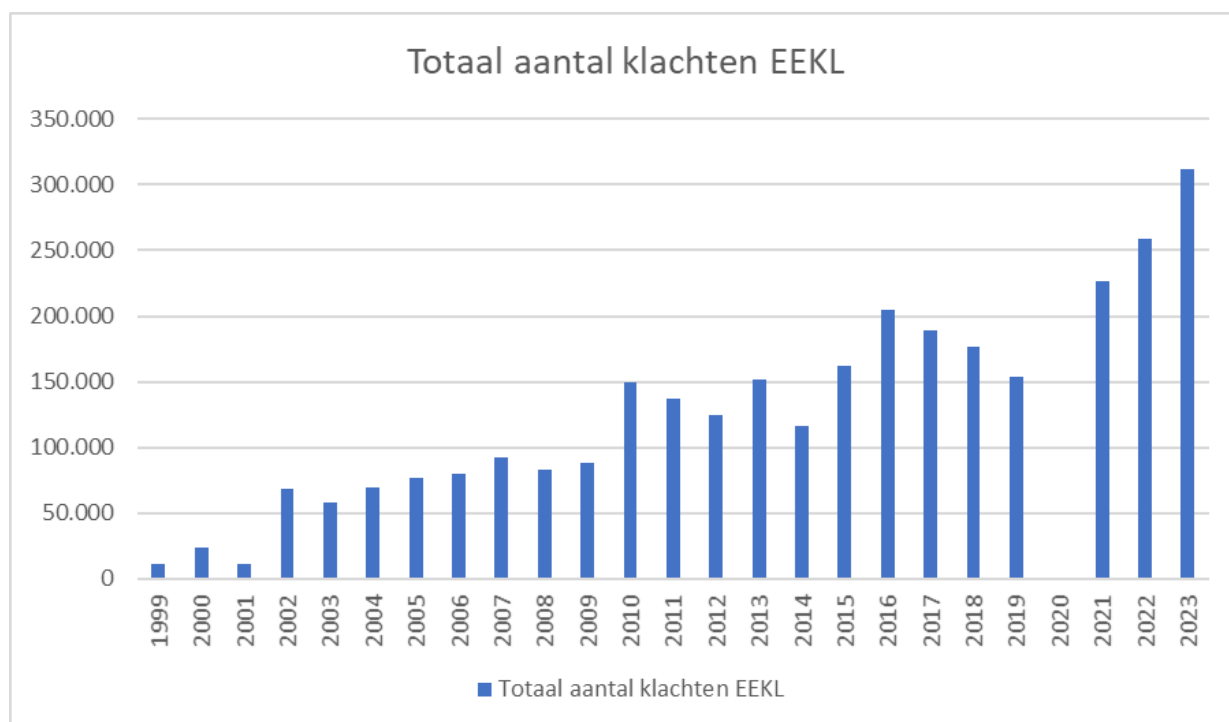
¹ In 2020 waren er geen Centraal Examens. In 2021 en 2022 was er een extra herkansingsmogelijkheid, konden leerlingen een vak wegstrepen en hadden leerlingen de mogelijkheid om hun examens te spreiden over twee tijdvakken.

2. Eindexamenklachtenlijn (EEKL)

Van maandag 3 april tot en met vrijdag 21 juli stond het LAKS voor de 35e keer klaar voor alle eindexamenkandidaten in het voortgezet onderwijs. Op www.examenklacht.nl konden kandidaten hun klachten indienen, de site was van 3 april tot en met 21 juli geopend. In het eerste tijdvak van de centraal schriftelijke examens (van 12 tot en met 31 mei) waren we ook telefonisch bereikbaar via 030 7900 900.

Tijdens het eerste tijdvak – dus van 12 mei tot en met 30 mei – waren we op dagen waar examens op plaatsvonden telefonisch te bereiken voor klachten. Elke dag waren er ongeveer acht vrijwilligers aanwezig om te helpen met het opnemen van telefoontjes, het registreren van klachten, de binnenkomende klachten in de gaten houden, scholen bellen als er organisatorisch iets niet goed was gegaan en controleerden ze examens als er inhoudelijke klachten binnen kwamen.

Hoewel het op de eerste dag vrij rustig leek te gaan, hebben we dit jaar een recordaantal klachten binnengekregen van 312.354 klachten. In het eerste tijdvak hadden we het record van vorig jaar al verbroken met 305.058 klachten. Aan het einde van het tweede tijdvak (30 juni) hadden we 312.525 klachten. In de gehele periode vanaf 3 april tot en met 21 juli konden praktijkexamens, digitale en flexibele examens afgenomen worden. Dit verklaart waarom er nog klachten bij ons zijn binnengekomen voor 12 mei en na 30 juni.

Hoewel een recordaantal klachten aangeeft dat steeds meer leerlingen de LAKS Eindexamenklachtenlijn kunnen vinden, is het ook zorgwekkend dat er zoveel klachten binnen komen. Zoals we ook in dit rapport verder zullen toelichten, denken we dat leerlingen vooral klachten hebben ingediend omdat ze zich niet goed genoeg voorbereid voelden op het examen door de gevolgen van de coronapandemie.

De meest voorkomende categorieën waar over geklaagd werd zijn dat het examen ofwel te lang was of te moeilijk. Hoewel dit algemene klachten zijn en we daar niet meteen actie op kunnen ondernemen, geeft dit vaak wel een beeld over hoe een examen is ervaren. Deze geluiden sturen we dan ook in dagrapportages door naar

het College voor Toetsen en Examens. De klachten die wij wel persoonlijk behandelen gaan over de organisatie van het examen op een bepaalde school en over inhoudelijke klachten.

2.1 De opzet

De Eindexamenklachtenlijn (EEKL) werd dagelijks bemenst door een groep van ongeveer acht scholieren en vier coördinatoren. Van deze vier coördinatoren waren er twee bestuursleden en twee beleidsmedewerkers. De vrijwilligers kregen iedere ochtend eerst een briefing van de LAKS bestuursleden over hoe ze geacht werden om de telefoon op te nemen. Het belangrijkste hierbij is dat vrijwilligers altijd eerst moeten vragen of ze gegevens van een leerling mogen noteren, vanwege de privacywet. Verder werd er tijdens de briefing uitgelegd hoe je een categorie van een klacht moest kiezen, hoe je de specifieke klacht kon invoeren en om altijd te vragen of er ook iets positiefs was aan het examen.

Bij het registeren en doornemen van klachten letten de vrijwilligers extra op gevallen waar er **organisatorische problemen** waren, als er **inhoudelijke klachten** waren en als een leerling **direct hulp** nodig had. Bij vragen over examens in het algemeen, werden leerlingen doorgestuurd naar de algemene LAKS-lijn, die bemenst werd door LAKS-beleidsmedewerkers.

2.2 Organisatorische klachten

De centrale eindexamens moeten op honderden scholen worden georganiseerd. Het is niet gek dat er wel eens wat fout gaat. Onze vrijwilligers hielden goed in de gaten of er klachten binnenkwamen over de organisatie van de examens. Zo worden examens soms niet goed uitgedeeld, worden errata niet voorgelezen of is er veel geluidsoverlast tijdens het examen. Bij individuele gevallen ondernemen we actie als er bijvoorbeeld geen extra tijd is toegekend of een leerling toch niet met van tevoren afgesproken hulpmiddelen het examen mocht maken.

Wanneer we meerdere meldingen binnenkregen van één school, nam een vrijwilliger of beleidsmedewerker contact op met de examensecretaris van deze school. Zo wordt de school geïnformeerd over de meldingen van hun leerlingen en kan de school, indien mogelijk, actie ondernemen om het probleem op te lossen. In de meeste gevallen zijn klachten, na een kort gesprek met de examensecretaris, opgelost. Zo zijn er dit jaar 90 scholen gebeld over geluidsoverlast in en rondom de examenzaal, omdat computers niet werkten, missende of gebrekkig hulpmiddelen zijn uitgedeeld, examens te laat zijn uitgedeeld of de errata niet of niet volledig zijn voorgelezen.

Komt er bij ons bijvoorbeeld een melding van geluidsoverlast, dan vragen wij de examensecretaris of surveillanten hier strenger op willen toezien. Er komen ook klachten bij ons binnen over surveillanten, dat ze bijvoorbeeld op hun telefoon zitten of dat ze schoenen aanhebben die te veel geluid maken tijdens het rondlopen. We vragen dan of de examensecretaris de surveillanten daarvan op de hoogte kan stellen.

Soms is een probleem zo ernstig dat het LAKS en de school niet samen tot een oplossing komen of dat de Inspectie van het Onderwijs meteen ingeschakeld moet worden. Dit jaar is over 7 scholen contact geweest met de Inspectie. Het contact ging onder andere over het niet voorlezen van errata en het niet goed werken van de computers tijdens een kunst examen.

2.3 Inhoudelijk klachten

Een andere categorie klachten die om actie vraagt, zijn klachten over inhoudelijke fouten in de examens. Hoewel examens grondig worden voorbereid, zijn er elk jaar toch weer fouten te vinden in de examens.

De meeste inhoudelijke klachten gaan over dat leerlingen vragen niet duidelijk vonden, dat ze het taalgebruik te moeilijk vonden of dat bronnen verwarrend zijn. Deze klachten bevatten belangrijke informatie over hoe de examens ervaren worden door leerlingen en kunnen Cito en het College voor Toetsen en Examens gebruiken om de examens voor volgende jaren te verbeteren. Van alle inhoudelijke klachten maken we een dagrapportage en deze sturen we naar het College voor Toetsen en Examens. Deze rapportages schrijven we voor ieder examen en we vermelden daarin over welke vragen het meest is geklaagd.

Dit jaar valt het op dat inhoudelijke klachten vaker gaan over het niet goed voorbereid zijn op het examens. Zo zijn er elk examen weer klachten over dat bepaalde stof in een examen niet is behandeld in de les en dat leerlingen niet op de hoogte waren dat ze dit moesten kunnen en kennen. Leerlingen hebben afgelopen jaren veel last gehad van lesuitval als gevolg van de coronapandemie en het docententekort. Daardoor zijn niet alle leerlingen even goed voorbereid op het examen.

Het komt ook voor dat er echt een onjuistheid in de vragen of in het correctievoorschrift staat. Als we meerdere meldingen krijgen over een specifieke fout in het examen of het correctievoorschrift, controleren we dat eerst zelf met een aantal vrijwilligers. Als we dan concluderen dat er inderdaad een fout is gemaakt, maken we hier een melding van bij de Examenlijn van het College voor Toetsen en Examens. We deden dit in totaal 20 keer. In alle gevallen kregen we reactie van de vakexperts van het College voor Toetsen en Examen. Meestal was dit een argumentatie waarom de vraag en/of het correctievoorschrift wel klopte. Het bleek vaak om vragen te gaan die gewoonweg moeilijk waren. Maar er waren ook 3 meldingen die klopten, waar vervolgens een aanvulling op het correctievoorschrift voor is gekomen. Voor nog 2 meldingen hebben vakexperts aangegeven deze mee te nemen in de evaluaties van de examens.

De 3 meldingen waarvoor een aanvulling op het correctievoorschrift kwam zijn:

- Vraag 8 Engels vwo, eerste tijdvak. Bij deze vraag wordt gevraagd naar de mening van 'Eva Wiessman', maar deze naam is nergens terug te vinden in de tekst. Je kan er van uit gaan dat diegene de auteur is van de tekst, maar zeker weten kon je het niet.
- Vraag 23 bedrijfseconomie vwo, eerste tijdvak. Hier werd in het correctievoorschrift alleen de noemer genoemd, terwijl er in de vraag staat dat je de teller en de noemer moet betrekken.
- Vraag 37 biologie vmbo gl/tl, eerste tijdvak. In het correctiemodel werd er verkeerd afgerond. Leerlingen hebben naar boven afgerond. Afronden naar beneden (zoals in het correctievoorschrift was gedaan) betekent dat diegene niet de minimale 90 mg vitamine C binnenkrijgt, wat volgens de vraag wel zou moeten.

De 2 meldingen waarvan vakexperts aangaven ze mee te nemen in de evaluatie zijn:

- Vraag 26 bedrijfseconomie vwo, eerste tijdvak. We kregen klachten over dat de vraagstelling van deze vraag te vaag is. In de vraag werd benoemd dat Bente toch 'een deel van de erfenis' krijgt. Het is hier niet duidelijk dat het gaat om het deel waar ze recht op heeft, wat je bij de vorige vraag had moeten berekenen. Er had beter kunnen staan 'het deel van de erfenis waar ze recht op heeft'. Deze opmerking werd meegenomen in de evaluatie van het examen, maar er kwam geen aanvulling.
- Vraag 7 bedrijfseconomie vwo, eerste tijdvak. In deze vraag wordt er gevraagd naar 'fases', maar in de bron worden deze 'randvoorwaarden' genoemd. Leerlingen vonden dit onduidelijk. Ook deze melding werd meegenomen in de evaluatie, maar er kwam geen aanvulling op.

We vinden het fijn dat College voor Toetsen en Examens het LAKS serieus neemt en dat wij – naast docenten – ook meldingen kunnen doen bij hun Examenlijn. Leerlingen zien ook fouten in de examens tijdens het maken en op deze manier kan er ook echt wat gedaan worden met de gegronde inhoudelijke klachten die we binnenkrijgen.

3. Trends en signalen

In deze paragraaf lichten we een aantal trends uit de periode van de Eindexamenklachtenlijn 2023 toe. Deze door ons gesignaleerde trends overstijgen vaak individuele klachten en meldingen. Het gaat niet alleen over klachten die we tijdens de EEKL hebben ontvangen, maar ook klachten die we daarvoor en daarna hebben ontvangen. We hopen dat het onderwijsveld deze signalen serieus neemt en ervoor zorgt dat de examens steeds beter aansluiten op de behoeften van leerlingen en wat leerlingen moeten kunnen.

3.1 Het overgrote deel van de klachten wordt digitaal ingediend

Een trend die al een aantal jaar geleden in gang is gezet, is dat het merendeel van de klachten digitaal wordt ingediend. Met name klachten als 'het examen was te moeilijk' of 'het examen te lang', voerden leerlingen via het digitale klachtenformulier op www.examenklacht.nl in. De drempel is lager om digitaal een klacht in te dienen, naast dat het digitale formulier 24/7 te bereiken was en de telefoonlijn alleen op examendagen van 12:00 tot 19:00. Wel zagen we dat leerlingen bij organisatorische klachten sneller geneigd waren om deze via de telefoon te melden.

Daarnaast komen er ook steeds meer klachten binnen via sociale media, met name via Direct Message (DM) op Instagram. Ook komen er via onze info@laks.nl mail veel klachten binnen. Deze verwijzen we altijd door naar examenklacht.nl, maar we hebben geen zicht of ze dan de klacht opnieuw melden. Hoewel we dit al zo veel mogelijk proberen te voorkomen door de beginpagina van de website aan te passen, kunnen we kijken hoe we dit kunnen optimaliseren. Zo hopen we alle klachten mee te kunnen nemen in de rapportages.

3.2 Klachten van verschillende onderwijsrichtingen

Elk jaar valt het ons op dat havo en vwo-leerlingen ons het meeste weten te vinden met klachten. Met begin van 2021 valt het op dat steeds meer vmbo gl/tl leerlingen ons weten te vinden.

Hieronder een tabel met de cijfers van de afgelopen 6 jaar. Zo zien we ook de trends die er waren voor de coronapandemie.

Onderwijsrichting	2018	2019	2020*	2021	2022	2023
vmbo-bb	1.340	1.189	0	1.519	2.462	1.889
vmbo-kb	5.026	4.665	0	5.517	10.522	9.106
vmbo-gl/tl	39.289	45.117	0	42.651	77.563	81.242
havo	73.797	55.195	0	97.021	116.581	134.099
vwo	57.649	46.036	0	79.982	93.569	86.013
Totaal	177.101	152.202	0	226.690	300.697	312.354

**In 2020 vonden er, vanwege de coronacrisis, geen centrale examens plaats en organiseerde het LAKS om diezelfde reden ook geen Eindexamenklachtenlijn.*

Er vallen ons een aantal dingen op:

- Havoleerlingen klagen in ieder geval al 6 jaar het meest. Dit jaar hebben we bijna 18.000 meer klachten ontvangen van havoleerlingen ten opzichte van vorig jaar;
- In 2023 is het aantal klachten van vwo-leerlingen gedaald, dit is voor het eerst in vier jaar;
- Daarentegen zijn het aantal vmbo gl/tl leerlingen dat heeft geklaagd gestegen. Deze stijging vindt sinds 2021 plaats;
- We zien dat vmbo-kb en vmbo-bb leerlingen ons nog steeds het minst goed weten te vinden. Het is aan ons de taak om uit te zoeken waarom dat is en hoe wij onze klachtenlijn toegankelijker kunnen maken voor vmbo-kb en -bb leerlingen.

3.3 Lesuitval, de syllabus en voorbereiding op het examen

Regelmatig zien we klachten voorbijkomen over termen en begrippen die volgens leerlingen niet zijn behandeld of niet in de syllabus voorkomen. Andere jaren zagen we deze trend ook al. Hoewel wij – en ook andere onderwijspartijen – niet in staat zijn om na te gaan of alle examenstof in de les is behandeld, is het wel een zorgelijk en terecht geluid als leerlingen het echt niet behandeld hebben gekregen.

In dezelfde lijn zien we dit jaar ook veel klachten over dat er veel lesuitval is geweest. In de gehele schoolcarrière van deze lichting eindexamenkandidaten hebben leerlingen te maken gehad met schoolsluitingen door de coronapandemie en met nog steeds veel lesuitval door ziekte en lesuitval door gebrek aan bevoegde docenten. De kans is dus groot dat leerlingen inderdaad bepaalde examenstof niet behandeld hebben gekregen in de les. Leerlingen voelden zich dan ook slecht voorbereid op het examen, dit kwam naar voren in allerlei categorieën, waardoor het moeilijk is om hier een indicatie te geven van hoeveel leerlingen dit hebben aangegeven. In ieder geval hebben ruim 5.000 leerlingen specifiek aangegeven dat ze niet goed voorbereid waren op het examen.

3.4 Geen extra maatregelen

In dit schooljaar wilde voormalig onderwijsminister Wiersma weer zo veel mogelijk naar de situatie van voor corona. Dit betekende volgens hem dat er zo min mogelijk maatregelen getroffen werden omtrent de examens. Zo was er vorig jaar een extra herkansingsmogelijkheid en kon je een vak wegstrepen. Dit jaar was dat niet meer. Wel was het tweede tijdvak verlengd en hadden leerlingen meer tijd voor hun herkansingen en eventuele inhaalexamens. Ook was de periode waarin vmbo-kb en -bb leerlingen hun digitale en flexibele examens konden maken verlengd.

Voorafgaand de examens kreeg het LAKS hier al veel vragen en klachten over. Zowel ouders, docenten als leerlingen contacteerden ons met de behoefte dat er dit jaar weer extra maatregelen werden getroffen voor het examen. Het LAKS startte de actie #RedMijnDiploma. In december 2022 werd er elke dag een persoonlijk verhaal gedeeld via Instagram waaruit bleek dat leerlingen de maatregelen nodig hadden. Bij deze actie hoorde ook een petitie die meer dan 10.000 keer is ondertekend. Helaas heeft de voormalige minister geen gehoor gegeven aan ons verzoek om een extra herkansing en mogelijkheid tot spreiding van de examens.

Zoals te verwachten was, kregen we daardoor weer veel klachten van leerlingen en ouders dat ze niet snapten waarom er geen extra maatregelen waren voor deze eindexamenkandidaten. Juist omdat zij degene zijn die vanaf het begin van hun middelbare school moesten kampen met de coronapandemie en de gevolgen daarvan. Nog steeds krijgt het LAKS vragen en klachten over de maatregelen. Op dit moment wachten we de slagingspercentages af, maar we krijgen al signalen van ouders en leerlingen dat de slagingspercentages relatief laag zijn dit jaar op bepaalde scholen.

4. Tabellen

Hieronder presenteren we een aantal tabellen met gegevens uit onze klachtendatabase. Dit is slechts een selectie van alle gegevens.

Allereerst vinden we het belangrijk om te laten zien hoeveel er is geklaagd per onderwijsrichting. De eerste tabel gaat over de klachten van dit examenjaar, uit 2023. Daaronder staat de tabel van vorig jaar. Zo kunnen we vergelijken welke leerlingen ons dit jaar weer beter hebben gevonden en welke weer minder ten opzichte van vorig jaar.

Klachten per onderwijsrichting 2023

Onderwijsrichting	Aantal kandidaten 2023	% van totaal aantal kandidaten	Aantal klachten 2023	% van totaal aantal klachten 2023	Aantal klachten per kandidaat
vmbo bb	13.971	7,4%	1.889	0,6%	0,2
vmbo kb	25.055	13,5%	9.106	2,9%	0,7
vmbo gl/tl	51.793	27,9%	86.014	27,5%	1,7
havo	55.074	29,6%	134.101	42,9%	2,4
vwo	39.935	21,5%	81.244	26,0%	2,0
Totaal	185.828	100%	312.354	100%	1,7

Klachten per onderwijsrichting 2022

Onderwijsrichting	Aantal kandidaten 2022	% van totaal aantal kandidaten 2022	Aantal klachten 2022	% van totaal aantal klachten 2022	Aantal klachten per kandidaat
vmbo bb	14.831	7,9%	2.462	0,8%	0,2
vmbo kb	25.867	13,7%	10.522	3,5%	0,4
vmbo gl/tl	51.647	27,4%	77.563	25,8%	1,5
havo	54.956	29,2%	116.581	38,8%	2,1
vwo	40.890	21,7%	93.569	31,1%	2,3
Totaal	188.191	100,0%	300.697	100,0%	1,6

Eerder in deze rapportage hebben we al gezegd dat vmbo gl/tl leerlingen ons beter weten te vinden ten opzichte van vorig jaar. Ook hebben havoleerlingen weer meer geklaagd en hebben vwo-leerlingen aanzienlijk minder klachten ingediend. Echter, als je kijkt naar hoeveel klachten per kandidaat er zijn ingediend, er niet heel veel verschil is met vorig jaar. Wel is er door vmbo-kb leerlingen meer geklaagd (0,7 klacht per leerling in plaats van 0,4).

4.1 Eerste tijdvak

Hieronder vind je het aantal klachten per examen per onderwijsrichting. In de tabellen staan eerst de cijfers van dit examenjaar. Daarnaast vind je de gegevens van vorig jaar.

4.1.1 Vmbo-bb, klachten en deelnemers per vak

Bij de vmbo-bb examens valt het op dat er relatief veel is geklaagd over aardrijkskunde (30,2%). Dit is een stuk meer dan het jaar daarvoor (10,6%). Verder zijn de trends vergelijkbaar met vorig jaar, met uitzondering van Frans. Daar hebben we dit jaar geen klachten over ontvangen.

	deelname 2023	klachten 2023	% van aantal deelnemers	deelname 2022	klachten 2022	% van aantal deelnemers
Examen						
aardrijkskunde	232	70	30,2%	207	22	10,6%
Arabisch	-	-	-	4	0	-
biologie	6420	475	7,4%	6717	625	9,3%
Duits	486	24	4,9%	437	19	4,3%
economie	3785	163	4,3%	4260	193	4,5%
Engels	13.088	217	1,7%	13.944	36	0,3%
Frans	5	0	-	9	4	44,4%
geschiedenis en staatsinrichting	165	17	10,3%	179	14	7,8%
maatschappijkunde	1430	80	5,6%	1422	148	10,4%
natuur- en scheikunde I	4046	91	2,3%	4189	50	1,2%
Nederlands	13.971	294	2,1%	14.831	610	4,1%
Spaans	-	-	-	0	0	-
Turks	1	0	-	5	0	-
wiskunde	10.351	436	4,2%	11.235	533	4,7%
beroepsgerichte examens	14.881	16	0,1%	-	-	-
Totaal	13.971	1.883	13,7%	14.831	2.456	16,6%

Bij bovenstaande examens zijn de klachten over de digitale en papieren examens bij elkaar opgeteld. In 2022 werden de beroepsgerichte vakken met een schoolexamen afgesloten. Vandaar dat daar geen cijfers van bekend zijn.

4.1.2 Vmbo-kb, klachten en deelnemers per vak

Bij de vmbo-kb examens valt het op dat er relatief veel is geklaagd over Frans (30,8%) en geschiedenis en staatsinrichting (33,4%). Over deze examens is meer geklaagd dan vorig jaar. Daarnaast valt het op dat er relatief minder is geklaagd over aardrijkskunde en biologie.

Examen	Deelname 2023	Klachten 2023	% van aantal deelnemers	Deelname 2022	Klachten 2022	% van aantal deelnemers
aardrijkskunde	600	98	16,3%	460	111	24,1%
Arabisch	7	1	14,3%	3	0	-
biologie	12.304	1.810	14,7%	12.371	2.550	20,6%
Duits	1.892	240	12,7%	1.997	192	9,6%
economie	8464	926	10,9%	8.932	1.199	13,4%
Engels	25.077	1.626	6,5%	25.852	1.394	5,4%
Frans	26	8	30,8%	38	9	23,7%
geschiedenis en staatsinrichting	335	112	33,4%	390	81	20,8%
maatschappijkunde	2728	540	19,8%	2.611	597	22,8%
natuur- en scheikunde I	6616	373	5,6%	6.993	381	5,4%
Nederlands	25.055	1.168	4,7%	25.867	1.698	6,6%
Spaans	34	2	5,9%	52	0	-
Turks	15	0	-	4	0	-
wiskunde	18.696	1.892	10,1%	19.892	2.304	11,6%
beroepsgerichte examens	26.902	273	1,0%	-	-	-
Totaal	25.055	9.069	36,2%	25.867	10.516	40,7%

Bij bovenstaande examens zijn de klachten over de digitale en papieren examens bij elkaar opgeteld. In 2022 werden de beroepsgerichte vakken met een schoolexamen afgesloten. Vandaar dat daar geen cijfers van bekend zijn.

4.1.3 Vmbo-gl/tl, klachten en deelnemers per vak

Wat opvalt bij de klachten bij de vmbo tl/gl examens, is dat er relatief veel is geklaagd over dans (76,1%), drama (60,9%), Turks (42,9%) en wiskunde (45,3%). In vergelijking met vorig jaar is er relatief veel minder geklaagd over biologie. Er is juist relatief meer geklaagd over drama, Duits, economie, Turks en wiskunde.

Examen	Deelname 2023	Klachten 2023	% van aantal deelnemers	Deelname 2022	Klachten 2022	% van aantal deelnemers
aardrijkskunde	17.723	5.177	29,2%	17.804	2.010	11,3%
Arabisch	65	7	10,8%	34	1	2,9%
beeldende vorming	10.586	877	8,3%	9.917	661	6,7%
biologie	31.187	5.486	17,6%	31.323	14.694	46,9%
dans	113	86	76,1%	109	15	13,8%
drama	578	352	60,9%	513	192	37,4%
Duits	17.924	7.735	43,2%	18.484	4.480	24,2%
economie	36.176	14.689	40,6%	36.956	8.679	23,5%
Engels	52.574	8.878	16,9%	52.404	5.665	10,8%
Frans	4.224	1.570	37,2%	4.504	1.357	30,1%
Fries	80	17	21,3%	66	5	7,6%
geschiedenis en staatsinrichting	23.091	6.456	28%	7.990	23.060	34,7%
maatschappijkunde	6.759	1.759	26,0%	6.721	1.503	22,4%
muziek	1011	267	26,4%	972	189	19,4%
natuur- en scheikunde I	14.674	2.302	15,7%	15.341	1.736	11,3%
natuur- en scheikunde II	8.332	1.771	21,3%	9.241	1.275	13,8%
Nederlands	51.793	7.276	14,1%	12.250	51.647	23,7%
Spaans	566	118	20,9%	631	61	9,7%
Turks	49	21	42,9%	24	1	4,2%
wiskunde	43.143	19.522	45,3%	43.917	12.348	28,12%
beroepsgerichte examens	13.358	220	1,6%	-	-	-
Totaal	51.793	84.586	163,3%	51.647	75.239	145,68%

In 2022 werden beroepsgerichte examens afgerond met een schoolexamens, vandaar dat er geen cijfers bekend zijn in 2022.

4.1.4 Havo, klachten en deelnemers per vak

Opvallend bij de havo-examens is dat er relatief veel geklaagd is over bedrijfseconomie (59,2%), filosofie (49,2%), geschiedenis (57,4%), scheikunde (47%) en wiskunde A (43,1%). Ten opzichte van vorig jaar is er relatief weinig geklaagd over aardrijkskunde. Er is dit jaar relatief meer geklaagd over bedrijfseconomie, filosofie en scheikunde.

Examen	Deelname 2023	Klachten 2023	% van aantal deelnemers	Deelname 2022	Klachten 2022	% van aantal deelnemers
aardrijkskunde	24.807	6.404	25,8%	23.674	14.106	59,6%
Arabisch	103	10	9,7%	95	8	8,42%
bedrijfseconomie	14.678	8.687	59,2%	14.673	3.144	21,4%
biologie	22.772	6.203	27,2%	23.648	4.235	17,9%
Duits	15.359	6.616	43,1%	15.278	8.842	57,9%
economie	33.033	7.406	22,4%	32.768	8.467	25,8%
Engels	55.277	12.877	23,3%	54.966	4.261	7,7%
filosofie	1.757	864	49,2%	1.477	375	25,4%
Frans	9.749	2.794	28,7%	10.080	2.697	26,7%
Fries	64	11	17,2%	55	3	5,4%
geschiedenis	35.982	20.642	57,4%	34.958	14.666	41,9%
kunst algemeen	7.734	1.878	24,3%	7.268	1.795	24,7%
maatschappijwetenschappen	6730	2.356	35,0%	6.320	1.781	28,2%
muziek	1.132	314	27,8%	1.160	224	19,3%
natuurkunde	14.009	3.388	24,2%	14.715	5.487	37,3%
Nederlands	55.074	17.879	32,5%	54.956	12.502	22,7%
Russisch	11	1	9,1%	0	0	0%
scheikunde	21.171	9.941	47%	21.840	3.933	18%
Spaans	1.262	280	22,2%	1.283	291	22,7%
tehatex	4.432	2071	46,7%			
Turks	81	28	34,6%	26	11	42,3%
wiskunde A	40.332	17.376	43,1%	40.089	16.351	40,8%

wiskunde B	11.633	3.838	33,0%	12.278	6.441	52,5%
Totaal	55.074	134.099	243,5%	54.956	110.526	201,12%

4.1.5 Vwo, klachten en deelnemers per vak

Bij de vwo-examens is er relatief veel geklaagd over aardrijkskunde (49,7%), Turks (47,1%), wiskunde A (49,3%), wiskunde B (45,6%) en wiskunde C (64,1%). Er is over al deze vakken relatief meer geklaagd dan vorig jaar, voor het verschil van aardrijkskunde en wiskunde B is groot. Dit jaar is er relatief minder geklaagd over Nederlands..

Examen	Deelname 2023	Klachten 2023	% van aantal deelnemers	Deelname 2022	Klachten 2022	% van aantal deelnemers
aardrijkskunde	14.906	7.407	49,7%	14.652	2.853	19,5%
Arabisch	89	15	16,9%	50	8	16%
bedrijfseconomie	10.556	4.076	38,6%	11.063	4.201	38%
biologie	21.912	3.026	13,8%	22.698	3.855	17%
Duits	19.250	2.874	14,9%	19.830	2.550	12,9%
economie	19.997	5.168	25,8%	20.557	4.388	21,4%
Engels	40.498	8.335	20,6%	41.374	6.095	14,7%
filosofie	3.746	802	21,4%	3.499	689	19,7%
Frans	14.187	1.597	11,3%	15.095	1.375	9,11%
Fries	32	11	34,4%	35	5	14,3%
geschiedenis	18.777	4.128	22,0%	18.371	5.755	31,3%
Grieks	2.749	335	12,2%	3.114	403	12,9%
kunst algemeen	5.285	1.075	20,3%	5.191	1.729	33,3%
Latijn	6.854	1.470	21,5%	7.001	1.265	18,1%
maatschappijwetenschappen	3.805	887	23,3%	3.780	1.285	34%
muziek	1.192	360	30,2%	1.174	411	35%
natuurkunde	21.625	6.866	31,8%	22.521	7.645	33,9%
Nederlands	39.935	4.855	12,1%	40.890	25.122	61,4%
Russisch	48	1	2,1%	40	2	5%
scheikunde	23.730	5.483	23,1%	24.633	4.102	16,7%
Spaans	2.607	543	20,8%	2.509	257	10,2%
tehatex	2.429	468	19,3%			

Turks	51	24	47,1%	32	13	40,6%
wiskunde A	21.763	10.736	49,3%	21.585	6.957	32,2%
wiskunde B	18.658	8.514	45,6%	19.660	7.340	37,3%
wiskunde C	1.024	656	64,1%	922	191	20,7%
Totaal	39.935	81.243	203,4%	40.890	89.447	218,75%

4.2 Tweede tijdvak

In 2021 en 2022 konden eindexamenkandidaten hun examens spreiden over twee tijdvakken. In 2023 kon dit niet meer, tot grote teleurstelling van veel eindexamenkandidaten. Het tweede tijdvak is wel uitgebreid tot twee weken, zodat leerlingen meer tijd hadden om een herkansing te maken en om eventuele inhaalexamens te maken. De telefoonlijn van de Eindexamenklachtenlijn was tijdens het tweede tijdvak niet geopend, maar leerlingen konden wel hun klachten indienen via examenklacht.nl. Aangezien minder mensen herkansingen en inhaalexamens maken, wordt er ook aanzienlijk minder geklaagd tijdens het tweede tijdvak.

In totaal werd er in dit tijdvak 5.124 keer geklaagd. Vorig jaar is er 11.227 keer geklaagd. Omdat de aantallen examenkandidaten die deelnamen aan de examens in tijdvak 2 niet bekend waren bij CvTE, kunnen de aantallen klachten niet vergeleken worden met het aantal deelnemers. Hieronder twee tabellen met gegevens over de klachten in tijdvak 2.

4.2.1 Klachten per onderwijsrichting, tweede tijdvak

We zien dit jaar dat er de helft minder is geklaagd dan vorig jaar tijdens het tweede tijdvak. We kunnen niet verklaren waar dit door komt. Bij alle onderwijsrichtingen hebben leerlingen dit jaar minder geklaagd, behalve bij vmbo-bb en vmbo-kb, maar deze aantallen zijn sowieso al klein.

Onderwijsrichting	2023	2022
vmbo-bb	4	2
vmbo-kb	22	6
vmbo-gl/tl	1.389	2.231
havo	2.237	5.418
vwo	1.472	3.570
Totaal	5.124	11.227

4.2.2 Aantal klachten per onderwijsrichting en vak

Door vmbo-bb en -kb leerlingen is er weinig geklaagd, vooral in het tweede tijdvak. We kunnen dus geen uitspraken door over welke vakken het meest zijn beklagd. Bij vmbo-gl/tl valt het op dat er veel is geklaagd over economie, biologie en wiskunde. Havoleerlingen hebben het meest geklaagd over wiskunde A, Nederlands, economie en geschiedenis. Vwo-examens die de meeste klachten hebben zijn wiskunde A, Engels en Nederlands.

Onderwijsrichting en vak	Aantal klachten
vmbo-bb	
aardrijkskunde	0
Arabisch	0
biologie	0
Duits	0
economie	2
Engels	1
Frans	1
geschiedenis en staatsinrichting	0
maatschappijkunde	0
natuur- en scheikunde I	0
Nederlands	0
Spaans	0
Turks	0
wiskunde	0
vmbo-kb	
Nederlands	4
Frans	0
Duits	0
Engels	2
Arabisch	0
Turks	0
Spaans	0
economie	4
maatschappijkunde	0
aardrijkskunde	1
geschiedenis en staatsinrichting	0
wiskunde	7
natuur- en scheikunde I	1
biologie	3
vmbo-gl/tl	
aardrijkskunde	101
beeldende vorming	15

biologie	241
drama	4
Duits	71
economie	299
Engels	52
Frans	7
Fries	0
geschiedenis en staatsinrichting	116
maatschappijkunde	17
muziek	0
natuur- en scheikunde I	36
natuur- en scheikunde II	32
Nederlands	141
Spaans	2
wiskunde	255
havo	
aardrijkskunde	143
bedrijfseconomie	103
biologie	193
Duits	74
economie	253
Engels	135
filosofie	2
Frans	51
geschiedenis	234
handvaardigheid	2
kunst (algemeen)	14
maatschappijwetenschappen	47
muziek	3
natuurkunde	104
Nederlands	246
scheikunde	117
Spaans	1
tekenen	11
textiele vormgeving	2
wiskunde A	332
wiskunde B	166
vwo	
aardrijkskunde	45
bedrijfseconomie	40
biologie	130

Duits	83
economie	65
Engels	138
filosofie	19
Frans	34
geschiedenis	114
Griekse taal en cultuur	4
handvaardigheid	0
kunst (algemeen)	8
Latijnse taal en cultuur	28
maatschappijwetenschappen	22
muziek	3
natuurkunde	145
Nederlands	176
scheikunde	93
Spaans	10
tekenen	11
wiskunde A	150
wiskunde B	139
wiskunde C	14
Eindtotaal	5.124

4.4 Totaal aantal klachten per klachtencategorie, gehele examenperiode

Als leerlingen klagen bij het LAKS, moeten zij een hoofd- en een subcategorie kiezen. Hieronder vind je de cijfers per klachtencategorie voor zowel het eerste als tweede tijdvak. De meest beklagde categorie, met meer de helft van de klachten, is 'het examen was te moeilijk'. Leerlingen vonden vooral dat de vraagstelling te onduidelijk was. Daarnaast zijn er ieder jaar ook veel klachten over de lengte van het examen. Dit jaar ging ook weer 23,4% van de klachten daarover. Op de derde plek van meest beklagde examens staat 'ik heb een klacht over een vraag in het examen', binnen deze categorie kwam de klacht over een onduidelijke vraagstelling het vaakst terug.

Zoals al eerder benoemd, krijgen we veel signalen van leerlingen, ouders en docenten dat leerlingen zich niet goed voorbereid voelden op het examen. Hier kregen we specifiek 5.110 klachten over. Dit is slechts 1,6% van de klachten. Echter, kunnen we geen goede uitspraak doen over hoe vaak hier werkelijk over is geklaagd. Binnen elke klachtencategorie hebben leerlingen verder toegelicht dat ze zich niet voorbereid voelden op het examen. We kunnen hier dus geen specifiek aantal klachten aan hangen.

Categorie van de klacht (in grijsblauw) en subcategorie van de klacht	Aantal klachten	Percentage
Ik heb een klacht over een vraag in het examen	39.843	12,7%
Er zat een fout in de vraag	4.223	1,4%
De stof die in de vraag werd behandeld heb ik nooit gehad	6.917	2,2%
De vraag was onduidelijk gesteld, ik wist niet wat er van me verwacht werd	16.634	5,3%
De bron bij de vraag was onduidelijk	5.581	1,8%
Het beantwoorden van de vraag duurde te lang	1.541	0,5%
Anders	4.947	1,6%
Het examen was te lang	73.093	23,4%
De duur van het examen was te lang om mij goed te blijven concentreren	12.638	4,0%
De teksten die ik moest lezen waren te lang	17.064	5,5%
Het examen bevatte te veel vragen	27.620	8,8%
De vragen waren te lang	13.035	4,2%
Anders	2.736	0,9%
Ik heb een klacht over hoe ik ben voorbereid op het examen	5.110	1,6%
De school is te streng geweest met inhaal mogelijkheden of herkansingen van schoolexamens	27	0,0%
De stof van het examen is niet in de les behandeld	1.330	0,4%
Het examen is anders dan ik had verwacht	1.077	0,3%
Ik had niet de juiste faciliteiten (zoals boeken, digitale devices of een rustige werkplek) om me voor te bereiden	93	0,0%
Ik heb (bijna) geen fysieke les gehad, alleen digitaal	80	0,0%
Ik heb te weinig extra hulp/bijles aangeboden gekregen	67	0,0%
Ik heb te weinig of geen les voor dit vak gehad, zelfs niet digitaal	358	0,1%
Mentale klachten of ziekte bij mijzelf of mensen in mijn omgeving verstoorden mijn voorbereiding	72	0,0%
Anders	1.533	0,5%
Ik heb een klacht over het correctiemodel (waar de antwoorden in staan)	6.187	2,0%
Het antwoord in het correctiemodel is fout	2.290	0,7%
Ik heb een goed antwoord dat niet in het correctiemodel staat	2.480	0,8%
Meerdere van de meerkeuzeantwoorden waren goed	383	0,1%
Anders	1.034	0,3%
Ik heb een klacht over de organisatie van het examen	2.300	0,7%
De examenzaal was niet goed, veilig en coronaproof ingericht	114	0,0%
De school werkte niet mee aan de door mij gewenste spreiding of planning van de examens	110	0,0%
Er waren problemen met de computers (alleen bij computerexamens)	321	0,1%
Er waren problemen met hulpmiddelen	373	0,1%
Het examen werd te laat uitgedeeld	301	0,1%
Ik wilde uit voorzorg voor mijzelf of anderen helemaal niet fysiek naar school komen voor de examens	16	0,0%
Anders	1.065	0,3%
Ik heb een klacht over geluidsoverlast tijdens het examen	8.930	2,9%
Een andere kandidaat veroorzaakte geluidsoverlast tijdens het examen	1.380	0,4%
Een docent of andere medewerker van de school veroorzaakte geluidsoverlast tijdens het examen	2.231	0,7%
Iets buiten de school en examenzaal zorgde voor geluidsoverlast	2.877	0,9%
Iets in de school, maar buiten de examenzaal zorgde voor geluidsoverlast	1.747	0,6%

Anders	695	0,1%
Ik heb een klacht over de planning van de schoolexamens	1	0,0%
De planning van mijn schoolexamens is niet tijdig gecommuniceerd	1	0,0%
Mijn schoolexamen is te laat opgegeven	0	-
Mijn schoolexamen is te ver naar achter verschoven	0	-
Ik heb een klacht over de inhoud van de schoolexamens	33	0,0%
Mijn schoolexamens waren te moeilijk	14	0,0%
Mijn schoolexamens waren van slechte kwaliteit	19	0,0%
Ik heb een klacht over thuisonderwijs	1	0,0%
Het thuisonderwijs is van slechte kwaliteit	1	0,0%
Ik kan me thuis niet voorbereiden	0	0,0%
Anders*	9.763	3,1%
Ik heb een klacht over de aanpassing van mijn PTA	1	0,0%
Over de inhoud van het uiteindelijke PTA	1	0,0%
Over de procedure en goedkeuring van de aanpassing	0	-
Het examen was te moeilijk	167.092	53,5%
De teksten in het examen waren lastig	30.250	9,7%
De vraagstelling was te moeilijk/onduidelijk	81.775	26,2%
Er stonden veel moeilijke woorden in het examen	12.529	4,0%
Het examen sloot niet goed aan op de stof die ik moest leren	31.333	10,0%
Anders	11.205	3,6%
Eindtotaal	312.354	100%

**Let op: hier is 'Anders', gekozen als hoofdcategorie. We kunnen helaas geen gedetailleerder beeld schetsen van de klachten, aangezien hier geen subcategorieën vallen.*

5. De Eindexamenklachtenlijn in de media

5.1. Communicatie met OCW, de Inspectie en CvTE

Voor de eindexamens begonnen hadden we veel contact met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), de Inspectie en met het College voor Toetsen en Examens (CvTE). We maakten afspraken over de informatievoorziening. Met het ministerie van OCW hebben we slaag- en zakfolders ontwikkeld, met alle partijen hebben we de informatie op alle verschillende websites met elkaar afgestemd en deelden we de informatie op sociale mediakanalen.

We hebben verschillende persberichten verstuurd; bij het begin van de digitale en flexibele examens, bij het begin van het eerste tijdvak, een persbericht met een tussenstand van het aantal klachten, een persbericht ten einde van het eerste tijdvak, ten tijde van de eerste uitslag en een persbericht aan het begin van het tweede tijdvak. Ook maakten we een aftelkalender op Instagram om af te tellen tot het eerste tijdvak van de schriftelijke centrale examens. Tijdens de Eindexamenklachtenlijn zijn er verschillende filmpjes gemaakt voor op Instagram en TikTok. Tijdens het eerste tijdvak maakten we op elke examendag een overzicht van de klachtaantallen van die dag en plaatsten we deze op Instagram. Ook plaatsten we een aantal keer grappige klachten die wij binnenkregen. Bijvoorbeeld: "Onze surveillant had geen schoenen aan, waardoor heel de examenzaal stonk naar zijn voeten" en "Als compensatie voor de niet werkende laptops kregen we een wafel en een Capri Sun".

5.2. Samenwerkingen met de media

Zoals al veel gebeurt de afgelopen jaren, krijgt de Eindexamenklachtenlijn van het LAKS veel media-aandacht. Dit jaar gingen we weer, net zoals vorig jaar, een nauwe samenwerking aan met Scholieren.com. We hebben veelal dezelfde doelgroep en leerlingen weten dan Scholieren.com ook goed te vinden als ze vragen hebben over het examen. Zo verscheen Rafke Hagens, de woordvoerder tijdens de Eindexamenklachtenlijn, een aantal keer in hun eindexamenjournaal en ging ze een aantal keer live op TikTok om vragen te beantwoorden. Iets anders wat dit jaar op TikTok speelde was dat we werden gebeld door leerlingen die ons in de maling wilden nemen. Zo gingen er filmpjes op TikTok viraal van eindexamenkandidaten die ons nep-huilend opbelden met een klacht. Vervolgens werden steeds meer van dit soort filmpjes gemaakt.

Op de eerste dag van de Eindexamenklachtenlijn bezocht toenmalig onderwijsminister Wiersma het kantoor van het LAKS. Hij heeft geholpen met de telefoon opnemen, heeft scholen gebeld waar iets organisatorisch niet goed ging en ging in gesprek met de aanwezige vrijwilligers. Verschillende media waren op deze dag ook aanwezig.

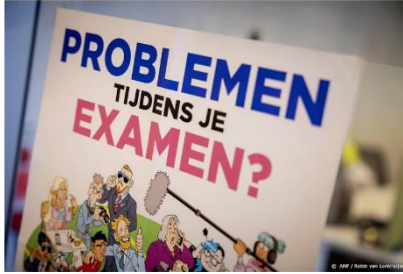
Daarnaast verschenen we in kleinere media zoals regionale kranten en de Nationale Onderwijsgids. We verschenen ook in landelijke media. Zo is Rafke Hagens te gast geweest bij twee ochtenduitzendingen van RTL Nieuws en bij een uitzending van Omroep MAX. Verschillende nieuwsplatforms hebben artikelen geschreven over de Eindexamenklachtenlijn en Rafke werd dan ook regelmatig gebeld door journalisten die graag een update wilden over de klachten van die dag.

Hieronder een lijst van nieuwsartikelen waarin de Eindexamenklachtenlijn van het LAKS is verschenen:

- [RTL Nieuws - LAKS ontvangt recordaantal van 302.000 klachten over eindexamens](#)
- [Telegraaf - LAKS meldt nieuw recordaantal examenklachten](#)
- [De Limburger - LAKS ontvangt ruim 18.500 klachten op eerste dag eindexamens](#)

- Sittard – Geleen Nieuws - LAKS: zorgen bij scholieren over eindexamens vanwege achterstand
- RTV Utrecht - LAKS: '240.000 examenklachten binnen, 5000 meer dan rond dezelfde tijd vorig jaar'
- De Gooi en Eemlander - Nieuw recordaantal examenklachten bij het LAKS
- Leidsch Dagblad - LAKS ontvangt ruim 18.500 klachten op eerste dag eindexamens
- Nationale Onderwijsgids - LAKS heeft meer dan 300.000 klachten over eindexamens ontvangen
- Metro - Al 150.000 examenklachten: brandalarm, TikTokkende leraar en geluidsoverlast Feyenoord
- Salland 1 - Klachten over examens blijven binnenstromen bij het LAKS
- Nationale Onderwijsgids - LAKS krijgt na vijf dagen 150.000 klachten over eindexamens binnen
- De Limburger - Meer dan 50.000 klachten op tweede dag eindexamens
- Nederlands Dagblad - Aantal klachten over eindexamens loopt op tot bijna 312.000
- RTV Noord - Ruim 8500 klachten over eindexamens in Groningen: 'Muizen in de gymzaal, vet eng'
- BN de Stem - Bredase scholieren horen de raarste klachten over eindexamens: 'Schlagermuziek tijdens examen Duits'
- De Gelderlander - Brandalarm gaat af tijdens examen Duits : examen ongeldig verklaard

Nieuw recordaantal examenklachten bij het LAKS

LAKS ontvangt ruim 18.500 klachten op eerste dag eindexamens

Home > Nieuws > Binnenland > Al 150.000 examenklachten brandalarm, TikTockende leraar en geluidsoverlast Feyenoord

Al 150.000 examenklachten: brandalarm, TikTockende leraar en geluidsoverlast Feyenoord

Wijzig Breda Net Binnen 112 nieuws Van de lezer Uit-tips Eten en drinken Re

▲ Lars Oomens, Fien Gaillard en Rafke Hageraars (met lichtblauw shirt) bieden hun vestigingsgenoten een luisterend oor bij de eindexamenklachtenlijn. © Ruud Voest/Pro4Profs

Bredase scholieren horen de raarste klachten over eindexamens: 'Schlagermuziek tijdens examen Duits'

6. Tot slot

De Eindexamenklachtenlijn is altijd een drukke periode bij het LAKS. Het is een periode waarbij we veel signalen ontvangen van zowel ouders als leerlingen. Het is van belang dat we deze signalen serieus nemen. Zo gaan we in evaluaties met verschillende onderwijspartijen het hebben over de zorgen van de gevolgen van de coronapandemie en het gebrek aan maatregelen dat afgelopen jaar werd genomen. Ook gaan we evalueren hoe we de Eindexamenklachtenlijn toegankelijker kunnen maken voor vmbo-kb en -bb leerlingen. Daarvoor is ook wat aanpassing nodig bij College voor Toetsen en Examens en hoe we op de huidige manier dagrapportages versturen voor de advisering van de N-termen.

We willen graag alle vrijwilligers bedanken die ons hebben geholpen tijdens de Eindexamenklachtenlijn. Daarnaast willen we de Inspectie en het College voor Toetsen en Examens bedanken voor hun fijne samenwerking.

Volgend jaar staat er weer een nieuw team klaar om de Eindexamenklachtenlijn in goede banen te leiden. Ook dan zetten we ons weer in om de stem van de leerling te vertegenwoordigen tijdens de eindexamenperiode bij Cito, College voor Toetsen en Examens en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.